

การแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาวพันธสิริ คำทูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HEALTH GUIDANCE FOR LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Miss Puntasiri Khamthoon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Health Education
Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

520030

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

โดย

นางสาวพันธสิริ คำทูล

สาขาวิชา

สุขศึกษา

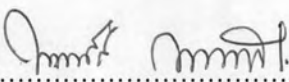
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

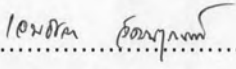
รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์

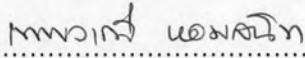
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สิริ กาญจนวาสี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพวानी หอมสนิท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จินตนา สรายุทธพิทักษ์)

พันธศิริ คำทูล : การแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (HEALTH GUIDANCE FOR LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา วิทยาลัยนพนธ์หลัก : รศ.ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์, 124 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน จากโรงเรียนทั้งสิ้น 96 โรงเรียน เป็นครูจำนวน 192 คน ซึ่งการเลือกครูใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงจากครูประจำชั้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โรงเรียนละ 1 คน รวม 96 คน และครูอนามัยโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โรงเรียนละ 1 คน รวม 96 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมาประมวลและสรุปผลเป็นการแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน เห็นด้วยกับหัวข้อความรู้สำหรับการแนะแนวสุขภาพและ กิจกรรมการแนะแนวสุขภาพ ซึ่งหัวข้อความรู้สำหรับการแนะแนวสุขภาพ ได้แก่ ความปลอดภัย ความรู้เรื่องเพศ สุขภาพจิต การบริโภคอาหาร ความก้าวร้าวและความรุนแรง และการใช้สารเสพติดและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ด้านกิจกรรมการแนะแนวสุขภาพ ได้แก่ กิจกรรมการสำรวจข้อมูลสุขภาพของนักเรียน กิจกรรมการบริการสนเทศ กิจกรรมการบริการให้คำปรึกษา กิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพและกิจกรรมการติดตามและประเมินผล
2. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันในด้านหัวข้อความรู้สำหรับการแนะแนวสุขภาพและ กิจกรรมการแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเสนอแนวทางการแนะแนวสุขภาพสำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ควรแต่งตั้งคณะทำงานแนะแนวสุขภาพ สำรวจข้อมูลสุขภาพของนักเรียน กำหนดหัวข้อความรู้สำหรับการแนะแนวสุขภาพ จัดประเภทการแนะแนวเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม มีกิจกรรม การบริการสนเทศ กิจกรรมการบริการให้คำปรึกษา กิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพและกิจกรรมการ ติดตามและประเมินผล

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนิสิตพันธศิริ คำทูล
ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์หลัก *Emasita Wattanasorn*

4983730027 : MAJOR HEALTH EDUCATION

KEYWORDS : HEALTH GUIDANCE / LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

PUNTASIRI KHAMTHOON : HEALTH GUIDANCE FOR LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS. ADVISOR : ASSOC.PROF. AIMUTCHA WATTANABURANON, Ed.D., 124 pp.

The purpose of this research was to study health guidance for lower secondary school students. The subjects were 192 teachers comprising of 96 classroom teachers in lower secondary schools and 96 school nurse teachers from 96 schools under the Jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission in Bangkok Metropolis. The constructed questionnaires were sent to 192 teachers in lower secondary schools. One hundred and ninety-two accounting for 100 percent completed questionnaires were returned and the data were then analyzed in terms of percentages, means and standard deviations. All data including questionnaires and results from interviewing were then summarized for health guidance for lower secondary school students.

The results were as follows :

1. Classroom teachers and school nurse teachers agreed with the health guidance topics and activities. The topics for the health guidance were safety, sex information, mental health, food consumption, aggression and violence, the usage of narcotics and alcohol drinking. For health guidance activities, there were health inventory, health information services, health counseling, activities concerning health guidance and follow-up and evaluation activities.

2. Health education and health guidance experts agreed with the health guidance topics and activities proposed by the researcher. The health guidance for lower secondary school students should be as follows : setting health guidance working committee, surveying students' health inventory, determining health guidance topics, arranging individual and group health guidance, servicing health information, organizing activities concerning health guidance and follow-up and evaluation .

Department : Curriculum, Instruction and Educational Technology
Field of Study : Health Education
Academic Year : 2009

Student's Signature *Puntasiri Khamthoon*
Advisor's Signature *Aimutcha Wattanaburanon*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวก ความกรุณา และความช่วยเหลือจากรองศาสตราจารย์ ดร. เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ท่านได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางด้านวิชาการศึกษา ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งชี้แนะแนวทางในการค้นคว้าหาความรู้ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์สิริ กาญจนวาสิ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. เทพวณี หอมสนิท และรองศาสตราจารย์ จินตนา สรายุทธพิทักษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบ แนะนำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณพ่อ แม่ ที่ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างยิ่งตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโทมาบัดนี้ในครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวความคิดเกี่ยวกับการแนะแนว.....	7
แนวความคิดเกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพ.....	22
พัฒนาการของวัยรุ่นตอนต้นและปัญหาสุขภาพของวัยรุ่นตอนต้น.....	25
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ข้อมูลทั่วไปของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.....	56
ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น.....	73
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผลการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป.....	90
รายการอ้างอิง.....	91
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	96
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	98
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	106
ภาคผนวก ง สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	120
ภาคผนวก จ คุณภาพของเครื่องมือ.....	122
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	124

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน.....	54
2	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน โดยรวม.....	56
3	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อความรู้สำหรับการแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียนจำแนกตามรายด้าน.....	57
4	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน จำแนกรายกิจกรรม.....	58
5	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "ความรู้เรื่องเพศ" จำแนกตามรายข้อ.....	59
6	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "การใช้สารเสพติดและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์" จำแนกตามรายข้อ.....	61
7	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "สุขภาพจิต" จำแนกตามรายข้อ.....	63
8	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "ความก้าวร้าวและความรุนแรง" จำแนกตามรายข้อ	64
9	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "การบริโภคอาหาร" จำแนกตามรายข้อ.....	65
10	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้นและครูอนามัย หัวข้อ"ความปลอดภัย" จำแนกตามรายข้อ.....	66
11	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้นและครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ"กิจกรรมการสำรวจสุขภาพของนักเรียน" จำแนกตามรายข้อ.....	66

ตารางที่		หน้า
12	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "กิจกรรมการบริการสหเทศ" จำแนกตามรายชื่อ...	68
13	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "กิจกรรมการบริการให้คำปรึกษา" จำแนกตามรายชื่อ.....	69
14	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "กิจกรรมเกี่ยวกับการแนะนำสุขภาพ" จำแนกตามรายชื่อ.....	70
15	คะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูประจำชั้น และครูอนามัยโรงเรียน หัวข้อ "กิจกรรมการติดตามและประเมินผล" จำแนกตามรายชื่อ.....	72

สารบัญแผนภาพ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงการบริหารจัดการแนะแนว.....	21
2	สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	53
3	แผนภูมิแสดงแนวทางการแนะแนวสุขภาพสำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น.....	89